

SPROGCENTERVEJLEFREDERICIA ...i dialog

Nyhedsbrev fra Sprogcenter Vejle og Fredericia

Nr. 14 · juni 2011

Indhold

Side 1

Frivillig i Parasollen

Side 2

SPIF?

Side 3

Jeg vil arbejde

Side 4

Ledelsens servicecheck

af undervisningen

Side 6

Arbejdsmarkedrettet tilbud

Side 8

I Perlo for
menneskerettighederne

Side 9

Fodbold for alle

Side 10

Turen går til Liverpool

Side 12

Fra international kampdag
til lokal fødselsdag

Frivillig i Parasollen

Af Anne Vind Andersen, jobguide

Parasollen er cafe og værested i Vejle under KFUM's sociale arbejde i Danmark.

Her startede Rana Malan fra Irak i Sprogpraktik som frivillig i efteråret 2010 som en del af Sprogcentrets projekt SPIF, Sprogpraktik i foreninger. Rana har arbejdet en dag om ugen i køkkenet, hvor hun har hjulpet med at lave mad til alle Parasollens gæster, sammen med en gruppe andre frivillige og Meiken Joensen, der er projektansat som køkkenchef og tovholder i køkkenet. "Vi er en meget blandet gruppe. Her er alle jo alle de forskellige brugere, og til at betjene dem, har vi frivillige, og folk i aktivering, og Rana i sprogpaktik", fortæller Meiken, som i øvrigt selv kommer fra Færøerne. "Det har været rigtig godt at få en som Rana ind i sådan en gruppe. Der kan jo være nogen, der er lidt forbeholdne over for udlændinge, og så er det godt at møde en som Rana, der er både åben, venlig, sjov og nem at snakke med. Rana er med til at nedbryde fordomme og konkretisere udsagnet om, at en fremmed er en ven, du endnu ikke kender.."

Irakisk smørrebrød?

Nej, smørrebrød er absolut dansk! Det er Meiken og Rana enige om.

Vi sidder og snakker om, hvilken mad de laver og serverer i Parasollen. Det er meget traditio-

 vejle
KOMMUNE

nel dansk mad, der serveres, og det finder Rana interessant og inspirerende. "Noget af det laver jeg til min mand derhjemme – men der også noget, jeg ikke kan lide, f.eks. rødkål", fortæller Rana. Selvom hun kommer fra Irak, er Rana ikke muslim, men kristen, så på de dage, hvor der serveres flæskesteg, er der ingen problemer for Rana i at skære stegen ud og være med til at spise den. Tværtimod.

I begyndelsen var det til gengæld svært med smørrebrødet. Der er mindst 20 forskellige variationer, men når man ikke kender til dansk smørrebrød, så er det bestemt ikke en selvfølge, at det lige præcis er æg, tomat, rejer og mayonaise, der hører sammen ligesom leverpostej, rødbeder og bacon. Og hvor sidder salatbladet? Der er faktisk en del grundregler – men dem kan Rana nu, og så er der masser af tid til at snakke om alt muligt andet, og ifølge både Rana og Meiken, så snakker man godt, mens man smørrer...

Om sprogpraktik

"Jeg synes, det er sjovt at komme ud og få nogle kolleger og se, hvordan det er på en arbejdsplads, også selvom det her måske er en lidt anderledes arbejdsplads. Det er godt for mig at prøve at snakke med mange mennesker. Det er noget andet end at snakke med en veninde, selvom vi efterhånden også bliver som venner og veninder her" fortæller Rana med et stort smil.

Rana holder en pause som frivillig i Parasollen for at gå på barselsorlov, men hun har et stort ønske om at vende tilbage, hvis hun ikke lige finder et arbejde. I mellemtiden er den næste kursist fra Sprogcenter Vejle klar til at tage over, så Parasollen kan fortsætte sin internationale stil i køkkenet.

SPROGCENTERVEJLEFREDERICIA ...i dialog

Kolofon

Redaktion: Anne-Marie Hatami-Rezania, Anne Vind Andersen, Birger Sørensen og Dorthe Nielsen (ansvarshavende).

Layout: Niels Dalager · Tryk: JTO-ELBO Grafisk · Oplag: 500

Abonnement:

... i dialog er et nyhedsbrev fra Sprogcenter Vejle og Fredericia, der informerer om sprogcentrets aktiviteter.

... i dialog udkommer fire gange om året. Du kan abonnere på en elektronisk udgave af nyhedsbrevet ved at maile til sprogcentret@vejle.dk og komme på maillisten.

FAKTA

SPIF?

Sprogcentret har siden januar 2010 kørt projektet Sprogpraktik i Foreninger (SPIF) i samarbejde med Grønt Forum i Vejle, og projektet udløber i juni 2011.

Projektet var henvendt til alle DU3 kursister på modul 3-5, og målsætningen var, at kursisterne skulle informeres grundigt om foreningslivet i Vejle for at inspirere kursisterne til selv at blive aktive og/eller frivillige i en forening.

Foråret 2010 blev brugt til inspirationsmøder på skolen, hvor repræsentanter for en lang række forskellige foreninger kom og præsenterede deres foreninger for kursisterne. Vi fulgte op med interviews med alle kursister på DU3 for at høre om deres muligheder og interesser, så vi kunne vejlede dem i forhold til en eventuel sprogpraktik, eller sætte dem i forbindelse med kontaktpersoner i foreningerne.

53 kursister har været igennem projektet, og vores succeskriterium på 10-12 aktive kursister i sprogpraktik er for længst overgået.

25 kursister har været aktive på den ene eller anden måde i en forening. Flest i perioden maj 2010 - december 2010.

4 kursister er selv blevet aktive i en forening, heraf 3 i en idrætsforening.

6 er / har været besøgsven på plejehjem.

7 arbejder som frivillige i en genbrugsbutik

2 er tilknyttet et værested i Vejle som frivillige

6 personer er / har været frivillige andre steder, blandt andet i Butik Salam, på Ældresagens It-kursus, i Netfor-byg samt i Nørremerkens Beboerhus.

...i dialog

Tre ugers undervisningsforløb om det danske arbejdsmarked på DU 3

Af Maria Boleman, lærer i dansk som andetsprog

Jeg vil arbejde/jeg vil have et arbejde. Dette udsagn hører man gang på gang på alle moduler. Kursisterne på Danskuddannelse 3 er hovedsagelig selvforsørgende, og derfor har de fleste kursister et arbejde, mens de går på sprogcentret og lærer dansk. Arbejdet er ofte et ufaglært job, og kursisterne mener selv, at dette kun er midlertidigt, indtil de opnår et bedre dansk og kan finde et arbejde der svarer til deres kvalifikationer.

Men hvad skal man gøre for at få et job, som svarer til ens faglige kvalifikationer? Hvordan finder man arbejde? Hvad tager man med i et CV? Hvordan formulerer man en ansøgning? Hvordan kan man forberede sig til en jobsamtale?

Fire moduler på Danskuddannelse 3 prøver at finde svar på disse spørgsmål. Man finder aktuelle jobannoncer, sørger for, at ansøgningen svarer til annoncen, og man tager kun de vigtigste oplysninger med i CV'et. Kursisterne knokler og knokler, de skal aflevere en selvalgt jobannonce, en ansøgning og et CV. Sprogcentrets jobguide (i rollen som personalechef) skal vælge nogle ud til en jobsamtale.

Alle ser med forventning frem til dette emne i læseplanen, hvor man lærer noget om arbejde før og nu i Danmark, om arbejderbevægelsen, om indvandrernes danmarkshistorie, om a-kasserne og fagforeninger, om løn, arbejdstid, ferie, skat, pension, dagpenge, kontanthjælp, pligter og rettighe-der. Kursisterne aflægger også et besøg på Jobcenter Vejle, hvor de hører om den aktuelle jobsituation i Vejle og om, hvordan de kan bruge jobcentret, hvordan de kan søge job, og de får også nogle gode råd med hensyn til jobsøgningen.

Selvfølgelig skal man kunne noget dansk for at forstå de forskellige fagord og fag-udtryk, og derfor er begyndere "fritagne" for emnet. De skal nok få lov senere. Udslusningskursisterne har allerede været hele processen igennem på et tidligere modul; derfor skal de have et projekt i stedet for de grundlæggende emner. De skal i stedet både skriftligt og mundtligt præsentere en internationalt kendt virksomhed efter eget valg. Men de skal også være med til at skrive en ansøgning, et CV eller være kandidat til en jobsamtale. Så kan de virkelig mærke forskellen på, hvordan det går nu i forhold til før, da de gik på et lavere modul.

Sproget prioriteres, dvs. der arbejdes meget med, hvordan man formulerer sig skriftligt i en ansøgning eller udtrykker sig mundtligt ved en jobsamtale. Der lægges specielt vægt på "de bløde kvalifikationer", både hvad angår forståelse, over-

sættelse, og anvendelsen af dem. Det er som kursist ikke nemt at forstå, hvorfor det er så vigtigt at arbejde så meget med disse udtryk, hvilket da også fremgik af evalueringen.

Men det er altid jobsamtalen, som er kulminationen på det tre ugers undervisnings-forløb. Det er ligesom at være meget tæt på det virkelige liv. Kursisterne afleverer deres annonce, CV og ansøgning til jobguide Anne Vind Andersen. De ved ikke, hvem der skal til jobsamtale. Det er Anne, der bestemmer. Alle skal yde deres bedste ved forberedelsen til jobsamtalen.

Klasselokalet er lavet om: i midten sidder "personalechefen" på den ene side af bordet, og på den anden side sidder ansøgeren. Medkursisterne sidder rundt omkring og noterer deres bemærkninger til samtalen. Den udvalgte kursist i denne omgang har søgt job som assistent ved Vejle Bibliotekerne. Samtalen går i gang.

"Personalechefen" stiller et indledende spørgsmål om ansøgerens (en iransk kvinde) baggrund, så hun kan slappe af. Derefter følger en lang række spørgsmål angående ansøgerens personlighed, om hendes fagligt stærke sider, om hendes praktiske baggrund og om hendes fritid.

Ansøgeren er fattet og sidder rankt på stolen. Hun kigger personalechefen i øjnene, når hun taler og kigger en gang imellem ned i sin medbragte ansøgning og i sine notater. Hun vrider ikke hænderne og taler roligt.

Der er en god atmosfære. Ansøgeren kommer også frem med sine medbragte spørgsmål angående teamarbejde, mentorordning, løn, arbejdstider og faglige kurser. Man kan mærke, at hun virkelig har forberedt sig til samtalen.

Efter en god halv time er det hele forbi. Alle klapper over den flotte præstation, og medkursisterne kommer med deres observationer og kommentarer. Der går en diskussion i gang, hvor både Anne, ansøgeren og de andre tilskuere analyserer det hørte og set. - Hvad var det, det gik strygende godt? Hvordan skulle man have gjort det, og hvad kunne man gøre anderledes næste gang?

Alle er stolte, og der er en opløftet stemning. Alle er klar over, at dette var en svendep prøve og samtidig et bevis på, at kursisterne nok skal kunne klare en virkelig jobsamtale og få et job efter deres kvalifikationer. Tak for denne gang.

Ledelsens servicecheck af undervisningen

Af Britta Toft, souschef

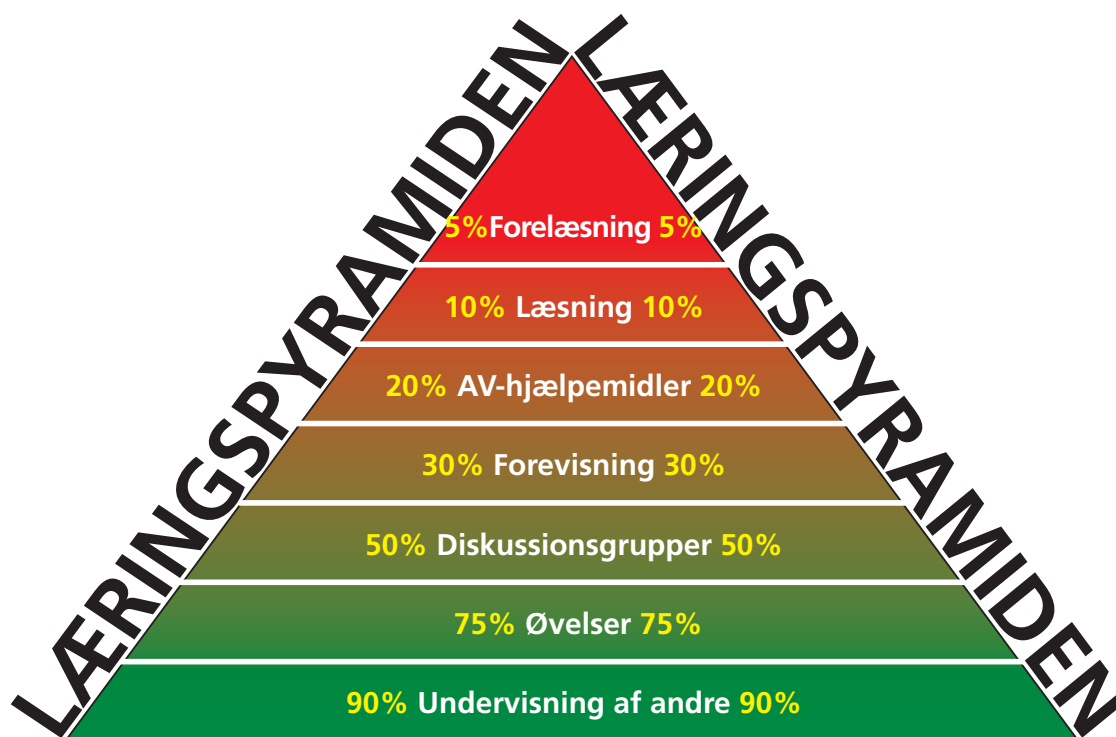
På Sprogcentret får underviserne jævnligt besøg af en ledelsesperson i undervisningen. I gamle dage hed det "pædagogisk tilsyn". Formuleringen findes ikke længere i lovgrundlaget som en aktivitet, ledelsen er forpligtet på. Men vi har valgt at holde fast i disse besøg og kalder dem "Servicecheck af undervisningen". Det dækker over, at vi gerne vil aflægge besøg i undervisningen og give disse besøg et indhold, der rækker ud over en kontrol af, hvad der foregår i undervisningen. Via den stramme modultestordning, hvor kursisterne inden for et bestemt tidsrum skal opnå bestemte danskkompetencer, er det nemlig ikke længere nødvendigt at bevæge sig ud i klasseværelserne for at kunne kontrollere resultaterne heraf.

Udgangspunktet for ledelsens besøg i undervisningen er, at vi gerne vil stille nogle spørgsmål, der er med til at få lærerne til at se på deres undervisning ud fra en udviklings- og læringsmæssig synsvinkel. Er tilrettelæggelsen af undervisningen optimal i forhold til det, der var målet? Vi vil også gerne få lærerne til at tænke videre i forbindelse med deres undervisning: Kan der komme noget andet og mere ud af det, hvis jeg tilrettelægger undervisningen på en anden måde? Så i virkeligheden vil vi meget mere end kontrol, fordi kontrol med modultestordningen er en lille smule overflødig. Vi vil udvikling og læring mere end kontrol.

Lærings- og sprogsyn

Et servicecheck af undervisningen og de spørgsmål, der bliver stillet i den forbindelse, er selvfølgelig afhængig af det lærings- og sprogsyn, vi har på undervisningen.

Det er vores udgangspunkt, at læring bedst finder sted, når den tilrettelægges som eksperimenterende, problemløsende aktiviteter, hvor kursisterne individuelt eller i fællesskab arbejder med sproglige (og faglige) problemstillinger. Et helt enkelt udgangspunkt er, at det overvejende er kursisterne, der skal være aktive, og at de helst skulle have mere taletid end underviseren! Nedenstående enkle grafik taler sit simple, men tydelige sprog om, hvilke aktiviteter der giver mest læring:

Elisabeth Olsen Kolbjørnsen: Tilpasset oplæring og differensiering. Pedlex 2006

Læringsrum i undervisningen

Læringssynet er herefter yderligere bestemmende for, hvilke elementer der observeres på. Jeg ser meget efter, hvilke læringsrum, der bliver etableret i undervisningen:

Er det en lærerstyret klasserumsundervisning, med fælles gennemgang, fælles overhøring eller individuel fremlæggelse? En sådan undervisning tjener bedst til kontrol af noget, der allerede er lært.

Er det et øve- og træningsrum, hvor der sker en målrettet og varieret gentagelse i sociale praksisfællesskaber / grupper, og hvor det er kursisterne, der er aktive? Og hvilken type aktiviteter / opgaver er det, der tilrettelægges? I hvor høj grad er det bygget op omkring konkrete, billedskabende eksempler, praktiske opgaver, spil, tasks, cases, plancher, film, rollespil m.v.

Er det et projektrum, hvor der etableres mulighed for fælles refleksioner, aktive hypotesedannelser og -afprøvninger gennem eksperimenterende og problemløsende opgaver og arbejdsprocesser, og hvor aktiviteterne er lagt ud til kursisterne.

400 års lærerstyret klasserumsundervisning til overvejelse

Ligesom kursisterne skal have mulighed for at reflektere over deres læringsproces, skal også lærerne have mulighed for at reflektere over deres tilrettelæggelse af undervisningen. For hvis man skal tilrettelægge undervisningen på en anden måde, end der har været tradition for i over 400 år i den danske lærerstand, nemlig som lærerstyret klasserumsundervisning, der bygger på den opfattelse, at alle kan lære det

samme inden for samme tidsrum, hvor formen kommer før indholdet, teori før praksis osv., så er det nødvendigt, at der sættes et bevidst fokus på det - og allerbedst i fællesskab med andre kolleger. Derfor lægger vi stor vægt på samarbejde i form af teamarbejde på Sprogcentret. Det er vores erfaring, at en anderledes tilrettelæggelse af undervisningen ikke sker af sig selv i en ubevidst proces, fordi der kommer nye rammer og krav til undervisningen, eller fordi vi får interaktive tavler eller nye lærebøger, eller fordi der kommer nye lærere eller en anden type kursister. Der skal være et bevidst og målrettet fokus på det.

Det er et sådant refleksionsrum, vi gerne vil skabe med vores "Servicecheck" af undervisningen. Efter overværelsen af undervisningen får lærerne tilbudt en samtale, hvor der bliver stillet nogle helt enkle spørgsmål, der gerne skulle give anledning til refleksion:

Hvorfor gør du det på den måde? Hvad ville du gerne have, der kom ud af det? Tror du, der kom det ud af det? Hvornår lærte de mest? Hvilke færdigheder træner de, når du tilrettelægger det sådan og sådan? Kunne det også tilrettelægges på en anden måde, og hvad ville der komme ud af det?

Vi vil gerne være en lærende organisation. Og det betyder, at det ikke bare er kursisterne, der skal lære. Også lærere og ledelse må hele tiden stille udfordrende spørgsmål til egen praksis - for at blive klogere på det, vi beskæftiger os med.

Arbejdsmarkedsrettet tilbud for fuldtidsaktiverede på Sprogcenter Fredericia

Af Janni B. Jakobsen, lærer i dansk som andetsprog

I daglig tale kaldet hold 250. Et specialhold, der er oprettet med henblik på at give dagpengemodtagere mulighed for at lære mere dansk, samt øge deres mulighed for at få et nyt job. Holdet har fællestimer mandag og onsdag i 4 lektioner. De øvrige 3 dage deltager alle kursisterne i den almindelige undervisning på det danskniveau, som passer til hver især. Hold 250 er en broget flok kursister, hvad angår modersmål og danskniveau. Kursisterne kommer fra Somalia, Tyrkiet, Eksjugoslavien, Afghanistan, Vietnam, Pakistan, Polen og Irak. Det fælles udgangspunkt er det danske arbejdsmarked.

For at øge kursisternes muligheder på arbejdsmarkedet lægges der vægt på at forbedre kursisternes kompetencer med hensyn til samarbejde og opgaveløsning. Det har resulteret i, at kursisterne er blevet gode til at hjælpe og støtte hinanden. Der er en god stemning på holdet, højt fremmøde, og alle bidrager. Så selv om niveauet spænder fra udvidet begynderundervisning til undervisning på det afsluttende niveau, er klassen en helhed i de 8 lektioner, vi arbejder med arbejdsmarkedsrettede aktiviteter.

Der arbejdes også med almindelig viden om arbejdsmarkedet. Vi startede i august 2010 med arbejdslivet før i tiden. Hvordan fagforeningen var opstået, løn- og arbejdsforhold omkring århundredskiftet (1900!) osv. Det blev til spændende diskussioner om ligheder og forskelle i forhold til kursisternes hjemlande.

Sideløbende havde vi et lille projekt med at skrive en individuel historie om "indvandringen" til Danmark. Kursisterne skrev om deres viden om Danmark før de kom hertil, samt deres første indtryk af danskerne og Danmark. Det blev et langvarigt projekt, idet kursisterne skulle lære eller forbedre deres kompetencer i at bruge IT. Der var stor enighed om, at det er godt at bo og arbejde i Danmark, men at vejret er et problem.

Teksterne blev samlet i en lille bog med navnet: "Historier fra hele verden". Holdet afholdt en lille fernisering for alle skolens kursister med saftevand og pebernødder (citronmåner var udsolgt).

Næste projekt omhandlede jobtyper og -indhold, bl.a. med afklaring af specielle ord i jobannoncer. Herunder lå også ordforklaring til skat og løn, udregning af skat, lønsedler osv. Det var tungt stof, men alle var meget deltagende.

Herefter har vi hovedsagelig koncentreret os om at skrive jobansøgninger. Skolens jobguide har været en stor støtte ved at hjælpe kursisterne med at afdække kompetencer til brug i

CV og ansøgninger. Kursisterne arbejdede

i små grupper eller individuelt med at forbedre deres job-søgningskompetencer.

Hvis kursisterne skal have en chance for at nå skridtet efter jobansøgning

- en jobsamtale, så skal ansøgningen

være i orden, samtidig med at den afspejler personen, som har skrevet den.

I sidste del af kurset arbejder vi med stress. Mange oplever det som meget stressende at være ledig, og det forsøger vi at bearbejde ved bl.a. at få styr på det praktiske i hverdagen. Vi lægger budget, taler om krav fra fagforeningen og lærer at stress af ved at meditere/lave afstressningsøvelser og fokusere på at gøre noget godt for sig selv. Målet med det er, at kursisterne bliver gladere og mere positive, for derved at få mod og overskud til at fortsætte kampen for at få et job.

Klassen har også besøgt fagforbundet 3F, og vi har haft besøg af en repræsentant for Industriens Vikar Service i Fredericia og af 3 studerende fra Den Sociale Højskole i Odense.

Når vi slutter til sommer er målet, at kursisterne har fået en tro på en god fremtid - forhåbentlig med et job, at kursisterne har oplevet et socialt fællesskab, som kan hjælpe dem til at opbygge et fællesskab med kollegerne på deres nye arbejdsplads.

DU2-ekskursion til Brabrand Mejeri

DU2-kursister smager på produkterne.

Af Birgit Vium de Lemos og Finn Mumm,
lærere i dansk som andetsprog.

Den 2. februar besøgte en gruppe kursister og lærere fra Sprogcenter Vejle Brabrand Mejeri ved Århus, også kaldet Arla Foods. Mejeriet er den største producent af syrnede mælkeprodukter i Danmark og har siden 1999 også fremstillet flere økologiske produkter, fx de populære Cultura Shots.

Arla Foods har flere mejerier i Danmark, som har specialiseret sig i at producere forskellige slags mælkeprodukter. Brabrand Mejeri er et sådant specialmejeri, som p.t. fremstiller 82 mio. kg syrnede mælkeprodukter om året. I alt er der 40 forskellige basisprodukter med mange forskellige slags frugtblandinger i 250 produktvarianter.

Besøget havde dels et fagligt formål, nemlig at se og opleve en stor og moderne arbejdsplads i Danmark, dels et socialt og kulturelt formål, nemlig at snakke og være sammen med hinanden på en anden måde end til daglig på tværs af klasser og kulturer.

Vi blev modtaget af besøgsvert Tine Holm, som er én af de p.t. 155 medarbejdere på mejeriet. Da vi var en stor gruppe, blev vi delt i to hold. Mens det ene hold blev vist rundt i produktionsanlægget og fik en særdeles grundig information om de mange rør og beholdere til forskellige syrnede produkter, samt om kartoner, flasker og bægre,

En af produktionshallerne

som kørte rundt på forskellige samlebånd, fornøjede det andet hold sig med at smage på alle de mange forskellige produkter og gå på skattejagt for at løse mejeri-opgaver.

Efter rundvisningen på hele mejeriet fortalte Tine Holm os om alle de øvrige ting, Brabrand Mejeri engagerer sig i, fx familiers og skolers besøg på økologiske bondegårde. Til sidst prøvede alle kursisterne at lave deres eget smør, som de fik med hjem.

Ved en efterfølgende evaluering gav alle kursisterne udtryk for, at selve rundvisningen på mejeriet, som blev sluttet af med en kort film om mælkens vej "fra jord til bord", havde været rigtig spændende. De havde især hæftet sig ved, hvor rent og sterilt alting var, og at produktionshallerne var så godt som mennesketomme - ja, de havde faktisk kun set én eller måske to personer, som dukkede op, da et samlebånd pludselig stoppede midt under processen, og fejlen selvfølgelig skulle findes. Ellers bemærkede de ingen, da alt foregår maskinelt og styres af computere.

Ifølge Tine Holm ansætter Brabrand Mejeri en del udlændinge under voksenlærlinge-ordningen, som gerne vil uddanne sig til mejerister, men det kan godt være et problem for nogle af dem at arbejde i treholdsskift, da Brabrand Mejeri producerer syrnede produkter alle døgnets 24 timer hele ugen igennem.

Ali i rollen som mejerist.

Kursisterne havde også mange andre kommentarer til besøget, fx:

- Det var interessant med de mange robotter til at fylde på flasker, sætte etiketter på og skrue låg på; det gik meget hurtigt.
- Det var en god oplevelse at se en moderne fabrik i Danmark; det var meget forskelligt fra hjemlandet.
- Det var dejligt at få gratis smagsprøver på forskellige slags yogurter.
- Det var spændende at være på skattejagt, hvor man skulle svare på mange forskellige spørgsmål om Arla Foods.
- Det var en god oplevelse at være uden for skolen og være sammen med andre klasser og andre lærere.
- Det var dejligt, at guiden kunne svare på alle spørgsmålene.

I Palermo for menneskerettighederne

Af sproglererne Birger Sørensen og Mike Merrington

Fra tagterrassen på vort hotel midt i byen var der en storslået udsigt over byens mange tage og kirker og videre op mod bjergene.

I starten af april repræsenterede vi Sprogcenter Vejle ved det andet transnationale møde i "Together for Human Rights", der denne gang fandt sted i Palermo på Sicilien. Mødet udgør en del af et EU-projekt, der drejer sig om undervisning i menneskerettigheder. Dette mødes fokus skulle være at kortlægge og sammenligne vores respektive arbejds- og undervisningsmetodologier. Her indgår sprogcentret som samarbejdspartner med Vifin, Videnscenter for Integration, der sammen med lærere og projektmedarbejdere fra Slovakiet, Italien, England og Tyskland afvikler projektet.

Mødet fandt sted over fire dage i Centro Danilo Dolci, der ligger i centrum af det gamle Palermo.

Palermo er kontrasternes by

Grundlagt i antikken har byen på skift været under græsk, romersk, normannisk, arabisk, spansk og fransk herredømme. Alle disse skiftende kulturer har efterladt deres spor i byen, såvel sproglige som fysiske. Fra tagterrassen på vort hotel midt i byen var der da også en storslået udsigt over byens mange tage og kirker og videre op mod bjergene med villaer bygget op ad skråningerne. Til den modsatte side sås havnepartiet inde i bugten, hvor bølgerne fra det blå Middelhav rullede ind

mod molerne. Men det gamle Palermo er en bydel i forfald. Det ses på rigtig mange ejendomme i den gamle bymidte, at pengene er små, og at mange bor under ret ringe forhold. Overalt er der gademiljøer med små gyder, men kan man se bort fra fattigdommen, så er der faktisk rigtig mange male-riske partier med god siciliansk stemning. Til trods for at man regner med en arbejdsløshed, der tenderer 50%, og at en almindelig månedsløn kun rækker til 3 ugers forbrug, myldrede gaderne og de små hyggelige barer om aftenen med folk, der hyggede sig med en snak, og det gav os en rigtig god og afslappet stemning som afslutning på dagene.

Siciliens udfordringer

Til dagene i Palermo havde vore værter lavet et program, der rummede et bredt spekter fra debatrunder, over filmforevisninger til besøg ude i to sociale institutioner. Mødestedet var Centro Danilo Dolci, der er opkaldt efter Danilo Dolci. I 50-erne og 60-erne ydede han en betydelig indsats for at forbedre særligt landbefolkningens vilkår. Fattigdommen var stor, og mafiaen stod stærkt. I 70-erne stod han for opførelsen af en skole for landsbybørn og udviklede pædagogikken, der skulle baseres på "ikke voldelig undervisning", noget der absolut ikke var almindeligt på Sicilien.

At komme i land på Sicilien har i mange år været et mål for de tusinder af mennesker, der forsøger at komme fra Nordafrika til Europa. Byrden på det i forvejen økonomisk trængte offentlige system har været enorm, og generelt er der kun få statsfinansierede ressourcer til rådighed. Dette betyder, at arbejdet for det meste er overladt til velgørenhedsorganisationer, hvoraf mange sponseres af den Katolske kirke, og udføres af frivillige.

Caritas lokale afdeling

En af mødedagene var afsat til besøg i to af disse sociale institutioner, der begge lå i den gamle og noget fattige del af Palermo. Vi besøgte bl.a. Caritas' lokale afdeling, et moderne modtagelses- og rådgivningscenter for nyankomne flygtninge, der blev bygget for kirkelige midler på en byggegrund doneret af Palermos bystyre. Projektets fokus var at hjælpe svage unge, der er udsat for at komme ind i kriminelle miljøer, at hjælpe unge i arbejde, ligesom man også gør en stor indsats for at få handlede afrikanske kvinder ud af prostitution.

Det gamle Palermo er en bydel i forfald.

Jesuitordenens købmandsgård

Det andet projekt havde til huse i en meget gammelt og ret så ramponeret købmandsgård, som var stillet til rådighed af Jesuitordenen. Projektet gik også ud på at hjælpe svage grupper, der ellers ikke vil kunne få hjælp af staten. Formålet med projektet var at formidle mad, tøj og en basal undervisning i det italienske sprog til alle indvandrere, der ellers ikke kunne få offentlig hjælp. Projektet udførte et stort socialt arbejde med blandt andet at hjælpe immigranter, herunder dem fra Nordafrika, med at komme ind i samfundet. Medarbejderne var næsten udelukkende frivillige samt praktikanter, der selv betalte deres ophold på projektet. For brugerne var der mulighed for gratis morgenmad og gratis genbrugstøj, ligesom man også havde en læge og en advokat, der henholdsvis gav gratis behandling og gratis juridisk støtte til hovedsagelig opholdstilladelser. Forholdene var ret så primitive, men de frivillige var entusiastiske og gjorde en stor indsats. Kun den frivillige indsats kan gøre en forskel på Sicilien, hvor arbejdsløsheden er meget høj, og skatteindtægterne lave.

Lampadusa

Nogle få sømil syd for Sicilien ligger øen Lampadusa, der pt. oversvømmes af flygtninge fra krigen i Libyen. Kommer de i større antal videre til Sicilien, er det svært at se, hvordan systemet vil kunne blive ved med at tage imod dem, endsize skaffe dem arbejde eller bolig.

Fodbold for alle, for sjov, for fedt

Af Svend Gustavsen, lærer i dansk som andetsprog

Sprogcenter Fredericia kom, så - og var med.

Som en årligt tilbagevendende begivenhed var alle, der yder en indsats i det frivillige arbejde, inviteret til at deltage i en fodboldturnering. Dermed også Sprogcenter Fredericia.

Vi samlede et hold af kursister og lærere med deres familier som fans og mødte spændte op i Fredericia Idrætscenter. Spændte, fordi vi ikke alle er vokset op med kendskab til indendørs fodbold. Viden, som for nogen er selvfølgelig, er det ikke for andre...

Det viste sig også at holde stik både med, hvad regler og udstyr angik. Én tog bolden med hænderne, én tacklede, én spillede i fodboldstøvler.

Trods vores handicap på det område kunne vi alligevel spille lige op med alle holdene. Men vinde kunne vi ikke. Det blev til en flot 3. plads på banen.

Udenfor viste det sig dog at vi var de bedste. Vores børn blev kåret til de bedste roligans, til alles overraskelse og børnenes begejstring.

Så nu pryder pokalen så flot lokalerne på Prangervej.

Sprogcenter Fredericias hold af spillere og roligans.

Turen går til Liverpool

Den 4. – 8. maj 2011 var 8 lærere fra Team2 på studierejse til byen Liverpool i Storbritannien.

Liverpool – velgørenhed og sociale ydelser i historiens lys

Liverpool er kendt for at være et af Europas ældste, multikulturelle bysamfund med en lang tradition for både indvandring og pluralisme, der rækker helt tilbage til 1800-tallet.

Dengang blev Liverpools befolkning udvidet med søfolk fra hele verden, mennesker fra det britiske kolonieredømme og ikke mindst via slaveri. For andre blev byen en ufrivillig endestation, fordi drømmen om at skabe sig et nyt liv i Amerika brast.

Mange af datidens indvandrergrupper blev så talstærke, at de kunne danne små samfund inden for byen, og i en tidsalder, hvor økonomisk hjælp hverken var til at få fra det offentlige, opstod der en stærk selvhjælpstradition, også i de religiøse samfund. På denne måde fik Liverpool et hav af kristne kirker, diverse frimenigheder, synagoger, templer og en af Nordeuropas første moskeer. De tilbød alle i varierende grad mad m.m. samt social- og sprog-hjælp til de nyankomne.

Med velfærdstaten efter 2. verdenskrig kom den statslige omsorg for indvandrere til at omfatte ikke blot adgang til almene, sociale ydelser, men også et statsstyret sprogundervisningstilbud "ESOL", English for Speakers of Other Languages. Dette ligner strukturelt set meget det danske tilbud Dansk som andetsprog.

Den dag i dag bærer det britiske socialsystem præg af at være opstået som en slags overbygning på et velgørenhedsbaseret hjælpesystem, hvor det i Danmark er staten og skatten, der står for hovedparten af velfærdsydelse på bl.a. indvandrerområdet. I Storbritannien er proportionerne næsten omvendte med det resultat, at hjælpens dækningsgrad kan være noget mere ujævn end herhjemme.

Formålet for vores besøg

var at lave et komparativt feltstudium af, hvordan man i Storbritannien generelt og Liverpool specifikt tackler modtagelsen af og sprogundervisningen blandt nyankomne indvandrere. Vi besøgte tre steder:

- Liverpool Community College, ESOL- afsnittet, et "sprogcenter" åbent for alle nyankomne indvandrere, der har en opholdstilladelse. Stedet er meget eftertragtet blandt indvandrere og har pt. en venteliste på over 800 håbefulde.
- "Asylum Link Merseyside", et velgørenhedsfinansieret "drop-in" center for asylansøgere, der tilbyder gratis social- og sundhedsrådgivning, mad og engelskundervisning. Centret drives næsten udelukkende af frivillig arbejdskraft, og der er 90-100 volontører mod kun tre fastansatte.
- Liverpool Arabic Center (LAC), et såkaldte "community based" modersmåls-undervisningstilbud for arabisktalende børn i folkeskolealderen. Centeret er en ikke-religiøs og ikke-politisk stiftelse, hvis aktiviteter finansieres fortrinsvis af donationer fra Liverpools arabiske samfund, projektmidler fra "Tips og Lotto" samt statslige puljemidler.

Liverpool Community College

På sprogskolen undervises der i både ESOL (English for Speakers of Other Languages), ESL (engelsk som andetsprog) og EFL (engelsk som fremmedsprog). Programmet finansieres via fonde, men kursisterne skal også selv betale gebyrer for undervisningen. Kursisterne deles op i Entry I, II og III, hvor Entry I svarer til en 7-årigs boglige niveau og Entry III til en 12-årigs. De forskellige indgange er delt op i fem moduler, som slutes af med en eksamen på det respektive niveau.

På modulerne er der ikke løbende indtag som hos os, og skolen opererer derfor med ventelister, fx fra jul til september. Søgningen til skolen er dog faldet drastisk, måske pga. finansieringsformen, eller fordi det ikke er obligatorisk at lære engelsk, hvis man ønsker at arbejde i England.

De fleste lærere på skolen er kvinder - en del af dem også selv indvandrere. De tidligere 12 ugentlige lektioner er nu reduceret til 8. Der tilbydes også aftenundervisning to gange om ugen.

Mange af kursisterne kommer fra Marokko, Congo, Japan, Yemen, Bangladesh, Spanien og Polen - de to sidstnævnte af beskæftigelsesmæssige grunde -, og Liverpool har derfor en helt anden demografi end London, hvor de fleste kursister kommer fra Indien og Pakistan. De fleste kursister er i dag mænd i 20 til 30-årsalderen i modsætning til tidligere, hvor 50-60% var kvinder.

Vi besøgte bl.a. en Entry II-klasse for begyndere. Læreren var tysk, og undervisningen lærercentreret, men givende og hyggelig. Et andet besøg var i en afgangsklasse på Entry II, hvor læreren var fra et arabisktalende land. Her bestod lektionen i træning af den mundtlige eksamenssituation, dvs. 1) en dialog mellem lærer og kursist, hvor først læreren og derefter kursisten skulle stille spørgsmål til hinanden, 2) et rollespil mellem lærer og kursist, hvor udspillet lå hos læreren og 3) en gruppediskussion mellem kursisterne.

Skolen havde også afsat tid til et udvekslingsmøde mellem nogle lærere og os, - meget positivt. Alt i alt et rigtig godt besøg med masser af stof til eftertanke.

Asylum Link Merseyside

Her blev vi vist rundt af en pensioneret katolsk præst og lærer, som dagligt underviser asylansøgere. I et mindre lokale underviser han gennemsnitligt 20, men helt op til 32 asylansøgere om dagen. Om eftermiddagen hjælper frivillige med læsning. Private har doneret bøger, og penge bliver doneret af velgørende organisationer.

Vores "værter" på Asylum Link. Centerleder Ewan (tv) og frivillig ESOL-lærer, pensioneret katolsk præst Broder Eamon (th).

På stedet gælder tre regler: Respekt for kvinder, ingen racisme og varsomhed med religion. Der er også undervisning i computerbrug og forskellige aktiviteter i ugens løb. Pga. nedskæringer er Asylum Link et af de eneste steder, hvor nyankomne kan få adgang til sprogundervisning. De fleste på Asylum Link stammer fra Eritrea, Somalia og Sudan, og mange af dem har ingen status i Storbritannien.

Liverpool Arabic Center

Foran LACs kontor. Sproglærerne og LACs formand Tahar.

Her ses team2 foran the Arabic Center. Malerierne er udført af børn fra centret i samarbejde med en professionel kunstner i 2008, da Liverpool var Europæisk Kulturby.

The Arabic Center driver også en lørdagsskole på en lokal offentlig skole, St. Silas i indvanderbydelen Toxteth, og lægger vægt på undervisning i det arabiske sprog samt arbejdet med kunst. Grundtanken er, at børn gennem kendskab til egen baggrund, sprog og kultur opnår stolthed og styrke til at åbne sig mod det omgivende engelske samfund, integrere sig og bidrage.

Vi oplevede ved vores besøg nogle utroligt engagerede og ressourcestærke mennesker, der som frivillige, men med en yderst professionel tilgang, arbejder med undervisning, kunst og integration i deres lokalområde.

Anfield Road

Når vi nu var i Liverpool, var der to af os, som gerne ville se et af Englands mest legendariske stadions, Anfield Road, som danner rammen om fodboldklubben Liverpool. Det er en typisk klub for arbejderklassen, og den integrerer også mange udlændinge. Klubben er bl.a. kendt for sine entusiastiske tilskuere, som med råb og sange støtter holdet. Den ultimative slagsang "You'll never walk alone" er således også påtrykt spillertrøjerne. Klubbens målsætning er at være de uovervindelige. Man kunne virkelig fornemme denne "klub-ånd", da vi stod i spillerudgangen til stadion.

Nogle konklusioner vedr. vores studierejse til Liverpool

- Byens multikulturelle særpræg mærkes overalt og fremtræder oftest harmonisk
- Den særlige liverpoolske - efter deres eget udsagn keltisk-irske - mentalitet præget af hjertelighed og ligefremhed fremhæves som en modsætning til Londons "arrogance". Man taler ligefrem om "the Republic of Liverpool" og dyrker sin scouske (efter labskovs) accent
- Spørgsmålet om, hvad der bedst fremmer integrationen: en stor grad af statsstyring med relativ stabilitet i finansieringen og relativ klientgørelse af den enkelte eller omvendt en høj grad af eget initiativ plus velgørenhed med indbygget "survival of the fittest" kan ikke besvares entydigt, men nok kun politisk og historisk, nationalstatsligt specifikt. Hvad der virker i England, dur måske ikke i Danmark og vice versa?
- Et ret identisk undervisningssystem synes i hvert fald at kunne fungere under begge finansierings- eller samfundsmodeller
- Pga. Liverpools og Storbritanniens, lange indvandringshistorie synes integrationen af nyttilkomne at foregå mere gnidningsfrit end hos os
- Liverpools status af Kulturhovedstad har medført en stærk opslutning omkring den bedst mulige præsentation af byen fx via byens taxachauffører
- En så koncentreret og relevant studierejse som denne øver og fremmer et godt samarbejde, og vi siger tak for denne mulighed.

When you walk through a storm • Hold your head up high
And don't be afraid of the dark. • At the end of the storm
There's a golden sky • And the sweet silver Song of a lark.
Walk on through the wind • Walk on through the rain
Though your dreams • Be tossed and blown.
Walk on - Walk on • With hope in your hearts
And you'll never walk alone • You'll never walk alone.

Fra international kampdag til lokal fødselsdag

Af Karen-Lise Linnet, lærer i dansk som andetsprog

Attila åbner døren til Sprogcenter Fredericia med albuen og kanter sig ind i gangen med favnen fuld af blomster. Han stiller målbevidst og med et stort smil på læben mod lærerværelset. Her er dagens aktiviteter allerede i fuld gang, men lærerne standser undrende op, da Attila begynder at uddele blomsterne til sine kvindelige lærere én efter én. "En blomst - til dig", siger han. "Det er kvindernes internationale kampdag i dag". Der takkes og smiles, og lærerne glemmer for et øjeblik alt om kopier, modultest og fraværssedler. Blomsterne vækker stor glæde - men også en smule bekymring både hos den allergiplagede og den duftfølsomme gravide.

Læreren manøvrerer sig gennem mængden på gangen med taske, mappe, papirer - og den smukke hyacint i hånden. Den skal stå i klassen og sprede glæde - og give anledning til en snak om kvindernes internationale kampdag den 8. marts. Vi tager snart den interaktive tavle i brug for at finde svar på alle spørgsmål.

Men den 8. marts er ikke blot en kampdag. Det er også skolens 1-års fødselsdag. Den 8. marts sidste år flyttede vi fra Depotgården i Lollandsgade til de nye lokaler på Prangervej. De fleste af kursisterne på hold 203 husker, hvordan det var at gå i skole på Depotgården.

Jinda fortæller: "Det var meget koldt på skolen om vinteren, og bygningen var meget gammel og slidt. Toiletterne var også ulækre, og der var ikke noget kursistrum til os. Der var heller ikke lokaler nok. Når vi skulle snakke med en frivillig, sad vi ude på gangen". Dong fortsætter: "Her på Prangervej har vi

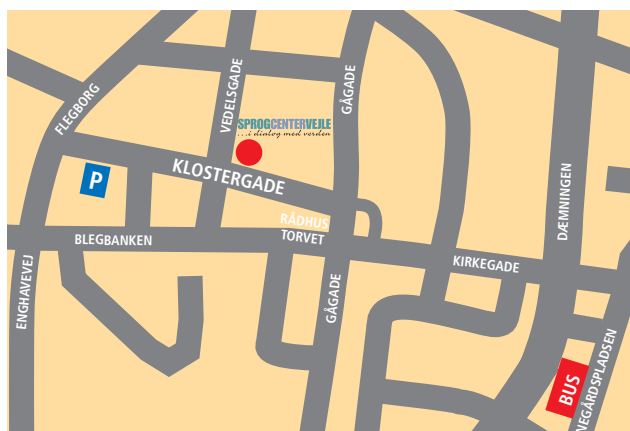
Glade elever ved det festlige fødselsdagsbord.

fået nye, åbne og lyse lokaler. Vi har også interaktive tavler, som vi er meget glade for, og et meget flot studiecenter".

Jo, kursisterne har meget at være glade for på Prangervej. Og især de kursister og undervisere, som har oplevet Depotgården, synes, at der er noget at fejre den 8. marts.

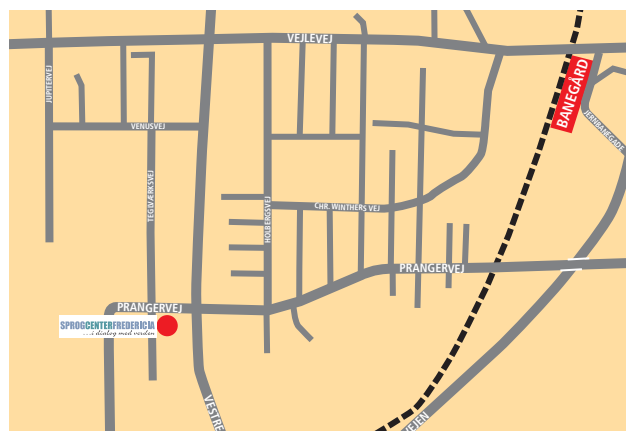
Hold 203 fik ideen til at fejre skolens fødselsdag, og de planlagde selv, hvordan festen skulle foregå. De skrev indkøbsliste, handlede i Føtex, pyntede op på skolen med flag og dækkede et meget flot fødselsdagsbord. I middagspausen var det hele klar, og kursister og lærere kunne forsyne sig med frugt, kage, hjemmebagte boller og naturligvis flødeboller. Festen var en stor succes. Alle hyggede sig, der blev snakket og grinet og takket mange gange for mad.

Således blev dagen på flere måder både en glædens dag og en dato, der er værd at huske på. Den startede nemlig som en kampdag og sluttede som en fødselsdag.

SPROGCENTERVEJLE ...i dialog med verden

Klostergade 4 · 7100 Vejle
Tlf. 76 81 38 00 · sprogcentret@vejle.dk
www.sprogcentervejle.dk
Åbningstid: mandag - torsdag 7.30-15.45 · fredag 7.30-14.00

SPROGCENTERFREDERICIA ...i dialog med verden

Prangervej 111 · 7000 Fredericia
Tlf. 76 81 38 63 · sprogcentret@vejle.dk
www.sprogcenterfredericia.dk
Åbningstid: mandag - fredag 8.00-14.00

SPROGETPÅARBEJDEDANSKICENTRUMKULTURISPIINTERNATIONALT MILJØDIALOG OG BEVÆGELSEVIDEN OG UDVIKLINGMÅL OG RESULTATER

